

Wonen zonder aardgas

Posted By [Haico van Nunen](#) On 02-08-17 @ 09:00 In [Duurzaamheid,Wonen](#) | [No Comments](#)

(Leestijd 3-5 minuten)

Door: Haico van Nunen

Langzaam komt het besef dat aardgas op raakt. Langzaam, want we doen er niet zoveel mee. Het is nu vooral een 'Groningse' aangelegenheid, maar er komt een moment dat het er gewoon niet meer is. Op = op. Dat betekent dat we over moeten gaan op andere vormen voor verwarmen, warm water en koken.

Laten we eerlijk zijn, we hebben het goed gehad en voor generaties lang is de prijs van het verwarmen en koken laag geweest omdat we een eigen 'gasfabriek' in Nederland hadden. Maar vorige week las ik in de krant een 'instructie' over het ontkoppelen van aardgas ([1](#)). Laat ik voorop stellen dat aardgas inderdaad zijn einde heeft bereikt. Het is alleen de vraag hoe hier een goed einde aan te breien. In het artikel wordt een vergelijking gemaakt met de opkomst van het aardgas. In tien jaar tijd was nagenoeg heel Nederland voorzien van een aardgas aansluiting. Die transitie zou ook omgekeerd plaats moeten kunnen vinden.

Er wordt dan wel voorbij gegaan aan een groot verschil, namelijk dat Nederland in de jaren zestig overging van een individueel systeem naar een collectief systeem waarop je als individu makkelijk aan kon sluiten. Bovendien had het nieuwe collectieve systeem zichtbare voordelen ten opzichte van het individuele systeem. Ik herinner me de verhalen van mijn ouders waarin ze nog de kolen uit de kelder moesten scheppen.

Vol gas in de rem

Nu ligt dat toch anders. Om van het gas af te gaan heb je in ieder geval een alternatief nodig. De auteurs noemen een warmtenet, een 'all electric systeem' en groen gas als mogelijkheden. Die laatste is nog het meest eenvoudig te realiseren, de huidige infrastructuur kan hiervoor grotendeels intact blijven. Maar het op grote schaal leveren van groen gas is een probleem. De andere twee alternatieven vragen beiden om een nieuwe of in ieder geval aangepaste infrastructuur. Warmtenetten moeten veelal worden aangebracht, en als complete wijken all electric worden dan is de capaciteit van het elektriciteitsnet daar niet op berekend. In beide gevallen zijn aanpassingen nodig. En de vraag blijft wie deze rekening oppakt?

Schaalniveau

Leuke vraag en juist omdat ik op dit moment bezig ben met de voorbereidingen mijn openbare les van het lectoraat Duurzame Renovatie ([2](#)), waarbij de opschaling van duurzame renovatie centraal

staat. De aanpassingen die je aan de woning wil doen hangen nauw samen met de manier waarop je energie in je woning krijgt. Daar is een infrastructuur voor nodig, en vooralsnog weten we niet welke infrastructuur het gaat worden. En daar zit hem net de bottleneck. Dergelijke aanpassingen doe je niet op individueel niveau, maar moet je op buurtniveau of zelfs wijkniveau regelen. Maar betekent dat automatisch dat de oude infrastructuur (het gasnet) niet meer in gebruik blijft? Dan moet mijn CV ketel in één keer met pensioen. Of blijft het een hybride structuur, waarin de nieuwe infrastructuur naast de oude komt te liggen en waar mensen verleid worden om toch over te gaan naar de alternatieven. De artikelen in de krant stippen deze dilemma's aan. In een van de artikelen wordt een oplossing hiervoor aangedragen, namelijk door de belasting op gas te verhogen, om zo mensen de overstap te laten maken. In een ander artikel wordt geopperd om het van bovenaf op te leggen. Dit komt in een van de artikelen ook aan bod, in een keer 10.000 woningen aanpakken, een aanpak die het bedrijfsleven wel voor ogen staat. Vanuit duurzaamheidsdenken misschien een goede strategie, maar je gaat daarbij wel voorbij aan enige vorm van individualiteit. Bovendien is alleen een ander infrastructuur niet voldoende, zo zijn er bij een warmtenet warmtewisselaars in de woning nodig, en bij een all electric oplossing bijvoorbeeld warmtepompen. Maar ja, wie gaat dat betalen, zeker als het afgedwongen wordt? En beide oplossingen moeten eigenlijk gecombineerd worden met bouwkundige verbeteringen voor het beste resultaat. Die bouwkundige verbeteringen worden binnen het lectoraat verder onderzocht.

Het wordt voor Nederland een lastige opgave om aardgasloos te worden. Als eigenaar van een woning heb ik namelijk niets te kiezen. Er ligt geen warmtenet in mijn straat, en de gaskraan biedt vooralsnog alleen maar aardgas. Als ik morgen van het gas wil moet ik naar all electric, maar wie zegt mij dat de gemeente straks niet alsnog voor een warmtenet kiest. Of dat iedereen in mijn straat all electric wordt en het netwerk het niet meer aan kan? Gelukkig is het een instructie in vier delen. Wellicht dat de volgend delen me verder op weg helpen.

Bronnen:

- (1) 'Het einde van aardgas lonkt'. Hans Marijnissen en Frank Straver, Trouw, vrijdag 21 juli 2017.
- (2) [Haico van Nunen is lector Duurzame Renovatie bij het Kenniscentrum Duurzame HavenStad, van Hogeschool Rotterdam. Binnen de onderzoekslijn 'opschaalbare energieneutrale renovatie' houdt hij zich bezig met het duurzaam rooveren van woningen.](#)

Delen:

- [E-mail](#)

-

- [Tweet](#)

-

-

Article printed from kennisbank BestaandeWoningBouw: <http://www.bestaandewoningbouw.nl>

URL to article: <http://www.bestaandewoningbouw.nl/wonen-zonder-aardgas/>